

30.03.,31.03. Temat: Wypracowanie klasowe na podstawie lektury Mały Książę.

W poniedziałek, 30.03., lekcja na **Discordzie o 10.00- sprawdzimy ćwiczenia do wiersza „Prośba o skrzydła”**

Poniżej zamieszczam tematy wypracowań . Każdy wybiera jeden temat, przepisuje go i redaguje pracę. Gotowe wypracowanie proszę przesać na moją pocztę do sprawdzenia **do poniedziałku, 6.04., do godziny 11.00.**

1. Opowiedz swoimi słowami historię Małego Księcia i jego przemiany. Zachęć argumentami do przeczytania utworu.
2. Jak lis i Mały Książę rozumieli pojęcie odpowiedzialności? W czym – twoim zdaniem – odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu?
3. Mały Książę zaprosił Cię na swoją planetę. Spędziliście tu razem jeden dzień. Napisz o tym opowiadanie. Wypracowanie powinno dowodzić, że znasz treść utworu
4. Zaprosiłeś na naszą planetę Ziemię Małego Księcia i oprowadziłeś go po niej. Gwiezdny Chłopiec wraca do róży i opowiada o waszym spotkaniu. Wciel się w rolę bohatera. Opowiedz kwiatu, czym charakteryzuje się Ziemia i jej mieszkańcy według przybysza z kosmosu.

1.04., 2.04. Temat: Co się śniło Bajdale ? –czyli jak człowiek walczy ze złem ? B. Leśmian „Dusiołek”

1. Wyobraź sobie , że znajdujesz się w ciemnym lesie, a spod każdego krzaka spozierają na ciebie różne strachy – obejrzyj reprodukcję obrazu A. Bocklina pt. „Dżuma ”- pomoże Ci wejść w odpowiedni nastrój.

2. Określ- po obejrzeniu dzieła- swoje uczucia, przeżycia i zapisz je (ćw. 1 na karcie pracy).
3. Uzupełnij zdania z wykorzystaniem słownictwa zgromadzonego w poprzednim ćwiczeniu (ćw. 2 na karcie pracy).

4. Lęk towarzyszy nam całe życie. Boimy się różnych rzeczy, zjawisk, sytuacji, może ludzi. Motyw lęku jest bardzo popularny w literaturze. Duchy, zjawy, potwory pojawiają się w literaturze od początku jej istnienia. Odys i Orfeusz schodzili do krainy zmarłych i rozmawiali z duchami, Herkules walczył z potworami. Kiedyś wiara w magiczne moce była powszechna, dzisiaj traktujemy te sprawy z przymrużeniem oka. Mimo to wciąż powstają książki, wiersze, filmy o dziwnych stworach, wilkołakach, itd. Odwołują się do naszej wyobraźni i raczej proponują nam emocjonującą rozrywkę. Kiedy zapada zmrok i ciemność czai się za oknem, miło jest poczuć dreszczyk emocji.

5. Czego ludzie się boją?

- a) zapisanie odpowiedzi na powyższe pytanie (ćw. 3a na karcie pracy),
- b) gromadzenie synonimów do pojęcia „**strach**”, a następnie ułożenie ich w kolejności wskazującej na stopień natężenia cechy (ćw. 3 na karcie pracy)
- c) dobieranie określeń do pojęcia „**strach**” (ćw. 3c na karcie pracy)
- d) gromadzenie nazw czynności, które wykonujemy ze strachu (ćw.3d na karcie pracy)
- e) gromadzenie frazeologizmów na temat strachu (ćw. 3e na karcie pracy).

6. Przeczytaj wiersz Dusiołek (podręcznik , str.218) lub:

Szedł po świecie Bajdała[1],
Co go wiosna zagrzała, —
Oprócz siebie — wiódł szkapę, oprócz szkapy — wołu,
Tyleż tędy, co wszędy[2], szedł z nimi pospołu.

Zachciało się Bajdale
Przespąć upał w upale,
Wypatrzył zezem ściótkę ze mchu popod lasem,
Czy dogodna dla karku — spróbował obcasem.

Poległ cielska tobołem
Między szkapą a wołem,
Skrzywił gębę na bakier i jęzorem mlasnął
I ziewnął w niebogłoty i splunął i zasnął.

Nie wiadomo dziś wcale,
Co się śniło Bajdale?
Lecz wiadomo, że, szpecąc przystojność[3] przestworza,
Wylażł z rowu Dusiołek, jak półbabek[4] z łoża.

Pysk miał z żabia ślimaczy, —
(Że też taki żyć raczy!) —
A zad tyli[5], co kwoka, kiedy znosi jajo.
Milcz, gębo nieposłuszna, bo dziewczki wyłają[6]!

Ogon miał ci z rzemyka,
Podogonie zaś z tyka.
Siadł Bajdale na piersi, jak ten kruk na snopie, —
Póty dusił i dusił, aż coś warkło w chłopie!

Warkło, trzasło, spotniało!
Coć się stało, Bajdało?
Dmucha w wąsy ze zgrozy, jękiem złemu przeczy, —
Słuchajta, wszystkie wierzby, jak chłop przez sen beczy!

Sterał we śnie Bajdała
Pół duszy i pół ciała,
Lecz po prawdzie nie długo ze zmorą marudził, —
Wyparskał ją nozdrzami, zmarszczył się i zbudził.

Rzekł Bajdała do szkapy:
Czemu zwieszasz swe chrapy?
Trzebać było kopytem Dusiołka przetrącić,
Zanim zdążył mój spokój w całym polu zmącić!

Rzekł Bajdała do wołu:
Czemuś skąpił mozołu?
Trzebać było rogami Dusiołka postronić,
Gdy chciał na mnie swej duszy paskudę wyłonić!

Rzekł Bajdała do Boga:
O, rety — olaboga!
Nie dość ci, żeś potworzył mnie, szkapę i wołka,
Jeszcześ musiał takiego zmajstrować Dusiołka?

Przypisy

[1]

Bajdała — Człowiek opowiadający bajki.

[2]

Tyleż tędy, co wszędy (wspólcz.) — tu i ówdzie.

[3]

przystojność (wspólcz.) — piękno.

[4]

pólbabek — podstarzała kobieta

[5]

tyli — tutaj: tak duży

[6]

wyłają — przywołają to do porządku przy pomocy słów.

sterał- stracił, zniszczył, zmarnował, postronić- odgonić przez uderzenie rogami

7. Uporządkujcie zdania, aby tworzyły streszczenie wydarzeń przedstawionych w balladzie (ćw.4 na karcie pracy)

8. Zwróćcie uwagę na język utworu – słownictwo jest proste potoczne, są nawet wulgaryzmy (gęba), język stylizowany jest na gwarę ludową (wyłają).

Kim jest narrator, biorąc pod uwagę język, którym się posługuje? (ćw. 5 na karcie pracy)

9. Jak wyglądał, zachowywał się: a) Bajdała b) Dusiołek? (ćw. 6 w karcie pracy)

10. Kilka elementów świata przedstawionego (postacie i wydarzenia) ma charakter symboliczny. Wskażcie te elementy i objaśnijcie ich znaczenie dosłowne i przenośne (ćw. 7 na karcie pracy)

11. Próba odpowiedzi na pytania (pisemnie) (ćw. 8 na karcie pracy)

Dlaczego dobry Bóg stworzył groźne i złe istoty?

Jaki jest sens walki człowieka ze złem i przeciwnościami losu ?

KARTA PRACY Uwaga! 3.04. o godzinie 8.00 na kanale głosowym lekcja polskiego, na której sprawdzimy kartę pracy. Obecność obowiązkowa.

1. Znajdujesz się w ciemnym lesie. Spod każdego krzaka spozierają na ciebie różne „strachy.

Co czujesz? Zapisz nazwy swoich uczuć, przeżyć związanych z tą sytuacją.

uczucia, przeżycia:

2. Uzupełnij zdania słownictwem zgromadzonym w poprzednim ćwiczeniu:

a) Ogarnął mnie b) Ten obrazmnie w snach .

c) Oniemiałem z d) Spoglądałem z

e) Myślałem o tym z

3. a) Zapisz kilka informacji o tym, czego ludzie się boją.

.....

b) zapisz synonimy do pojęcia strach, a następnie ułóż je w kolejności wskazującej na stopień natężenia cechy:

c) zapisz określenia przymiotnikowe do pojęcia „strach”:

Jaki może być strach ?

d) zapisz nazwy czynności , które wykonujesz ze strachu:

_Co robimy ze strachu ?.....

e) zapisz znane ci frazeologizmy na temat strachu,

.....

.....

4. Uporządkujcie zdania, aby tworzyły streszczenie wydarzeń przedstawionych w balladzie.

Lp.	Wydarzenie
	Bajdała czynił wyrzuty Bogu Stwórcy, że powołał do istnienia nie tylko Bajdałę, szkapę i wołu, ale także szkaradną zmorę, jaką jest Dusiołek.
	Coś mu się śniło.
	Miał pretensje do szkapę i wołu, swoich zwierząt, towarzyszy podróży, że nie bronili go przed groźnym Dusiołkiem. – wół mógł go przecież przydusić rogami, a szkapę kopytem.
	Bardzo go zmęczył i przestraszył, we śnie niemalże stoczyli walkę, w końcu Bajdała „wyparskał nozdrzami” zmorę i zbudził się.
	Był upały, bohater zmęczył się, postanowił odpocząć, przespać najwyższą temperaturę.
	Wiosną Bajdała wędrował ze szkapę i wołem.
	W tym czasie z rowu wyszedł... Dusiołek – szpetna zhora o pysku podobnym do żaby i ślimaka, ogonie z rzemyka i zadzie wielkim jak zad kwoki znoszącej jajo.

	Usiadł Bajdale na piersi i zaczął go dusić.
	Znalazł więc pod lasem miejsce do snu (ściółkę z mchu) i tam się położył.

5. Kim jest narrator, biorąc pod uwagę język, którym się posługuje ?

.....

.....

6. Jak wyglądał, zachowywał się :

BAJDAŁA-

DUSIOŁEK-

7. Kilka elementów świata przedstawionego (postacie i wydarzenia) ma charakter symboliczny. Objasnijcie ich znaczenie przenośne :

a) Bajdała –

b) Dusiołek -

c) wędrówka Bajdały –

d) walka Bajdały z Dusiołkiem –

8. Spróbuj odpowiedzieć na pytania:

Dlaczego dobry Bóg stworzył groźne i złe istoty ?

Jaki jest sens walki człowieka ze złem i przeciwnościami losu ?

3.04. Temat: Język poezji- utrwalamy wiadomości o środkach poetyckich na podstawie wiersza „Dusiołek” B. Leśmiana.

Przykład z tekstu	Środek poetycki
półbabeł,	
„szpecąc przystojność przestworza,/ wylazł z rowu Dusiołek”	
„Wylazł z rowu Dusiołek, jak półbabeł z łoża”	
„młasnął”, „ziewnął”, „warkło”, „trzasto”, „dmucha”, „jękiem złemu przeczy”, „beczy”, „wyparskał”.	
Bajdała	
potworzyć	
Dusiołek	
„ogon (...) z rzemyka/ Podogonie (...) z łyka”,	
„Sterał we śnie Bajdała/ Pół duszy i pół ciała”	
„cielska tobołem”, „gębę”, „jęzorem”.	
Dusiołek	

Podane poniżej informacje wpisz we właściwe miejsca tabeli.

- metafora- chłop bardzo się zmęczył walką z Dusiołkiem /wykorzystał nie tylko swą fizyczną siłę, ale nawet siły duchowe, mimo to nie tak łatwo było poradzić sobie ze zmorą.
- zdrobnienie/określa pobłażliwy stosunek do zmy (Leśmian nie nazwał zmy Dusiołem czy Dusidłem).
- porównanie/ stwór porównany został do starszej kobiety, która dopiero co wstała z łóżka, zapewne nieuczեսanej, może nawet niedomytej. Niewątpliwie więc Dusiołek wyglądał niechlujnie i nieprzyjemnie.
- neologizm/ stworzyć coś niekoniecznie ładnego, dobrego – potwory...
- neologizm/ osiągnięcie efektu baśniowości, niezwykłości
- zgrubienia/ mają pokazać brzydotę Bajdały
- onomatopeje/dźwiękonaśladownictwo/
- oddają zachowanie Bajdały- wieśniaka na bakier z kulturą; podkreślają przykre doznania we śnie/ nadają postaci Bajdały rys komiczności
- neologizm/ ktoś, kto baje, opowiada bajki, różne nieprawdziwe i fantastyczne historie
- neologizm/ od dusić- podkreśla złośliwą, podłą naturę tej postaci
- epitety/ opisują wygląd Dusiołka

UWAGA! Powyższe ćwiczenie sprawdzimy w poniedziałek 6.04. na lekcji polskiego o godzinie 11.00. Obecność obowiązkowa.

6.04. Zaczynamy omawiać *Latarnika* H. Sienkiewicza- test z lektury (z treści)